

ОСНОВНІ МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Омельяненко Г.В., Курликіна Г.В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», Харків

Істотні відмінності в організації систем електропостачання різних країн світу обумовлені ходом історичного розвитку економіки цих країн і послідовним поглибленням інтеграції їх енергокомпаній. Є країни, де енергосистеми утворюють сотні і тисячі ЕК різних форм власності — державною, суспільною, приватною, змішаною (наприклад, США, Німеччина), а також країни, в яких виробництво, передача та розподіл електроенергії здійснюється практично однієї вертикально інтегрованою енергокомпанією (зокрема, Франція).

Основною метою роботи енергосистем зазвичай є забезпечення надійного електропостачання споживачів при найменших витратах. Донині домінували системи електропостачання, в яких енергокомпаніям надавалися виняткові права на монопольне електропостачання споживачів на певній ("привілейованою") території. В порядку компенсації за ці виняткові права ЕК повинні були нести відповідальність за електропостачання споживачів на даній території і контролювалися органами державної або суспільної влади в частині інвестицій, тарифів, дотримання антимонопольного законодавства.

Спільна робота енергокомпаній по забезпеченню надійного і економічного електропостачання споживачів вимагає скоординованого управління, для цього ЕК домовляються про загальну мету, забезпечують взаємний обмін даними, виробляють загальні критерії надійності, розділяють вигоду від співпраці. Координація зачіпає різні напрями діяльності ЕК: оптимізацію капіталовкладень, оптимізацію використання паливних ресурсів і гідроресурсів, планування ремонтів, вибір оптимального складу працюючих агрегатів, економічний розподіл навантаження, регулювання частоти. Подібне узгодження дій здійснюється в більшості енергосистем і їх об'єднань в США і Європе.